

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Переддипломна практика

Шифр та назва спеціальності

263 – Цивільна безпека

Інститут

ННІ Механічна інженерія і транспорту

Освітня програма

Охорона праці

Кафедра

Безпека праці та навколишнього середовища (144)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр

8

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Янчик Олександр Григорович

Oleksandr.Yanchuk@khpі.edu.ua

Кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри безпека праці та навколишнього середовища ННІ МІТ НТУ "ХПІ"

Автор та співавтор 60 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: "Електробезпека", "Запобігання аварій на виробництві", "Безпека праці та професійна підготовка", "Організація безпечного електроспоживання", "Виробнича практика" та "Переддипломна практика".

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Переддипломна практика» розвиває знання та навички здобувачів вищої освіти першого (бакалавського) освітнього рівня, які необхідних для виконання посадових обов'язків інспектора з охорони праці на підприємствах у галузі машинобудування

Мета та цілі дисципліни

Систематизація, закріплення, поглиблення теоретичних і практичних знань зі спеціальності і їх використання при вирішенні конкретних завдань, пов'язаних з організацією безпечних умов праці і збереження здоров'я працівників; ознайомлення з особливостями роботи фахівця з охорони праці підприємства; розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методиками вирішення проблем і питань, що підлягають розробці в дипломній роботі.

Формат занять

Лекції на підприємстві практики, практичні роботи у відповідності до індивідуального завдання, розробка і складання звіту, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

Загальні компетентності

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-7. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК-8. Здатність працювати як в команді, так і автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК-5. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці. СК-6. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці. СК-7. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу вражаючих чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля. СК-8. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища. СК-14. Готовність до застосовування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників. СК-16. Здатність організувати та проводити навчання працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій. СК-18. Здатність до читання та виконання ескізів та креслень, застосування комп'ютерної графіки в сфері професійної діяльності.

Результати навчання

РН-4. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності. РН-5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності. РН-7. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям. РН-8. Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій. РН-10. Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій. РН-12. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання відповідності його вимогам цивільного захисту та техногенної безпеки. РН-14. Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки. РН-16. Обирати оптимальні способи та застосовувати засоби захисту від впливу негативних чинників хімічного, біологічного і радіаційного походження. РН-19. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях. РН-20. Пояснювати вимоги щодо забезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів. РН-21. Організувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 180 год. (6 кредитів ECTS): самостійна робота – 180 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з вивчених з дисциплін даної спеціальності 263 - цивільна безпека

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Головними місцями проведення переддипломної практики є провідні підприємства міста Харкова, зокрема: АТ «Українські енергетичні машини, ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» та АТ «Харківський тракторний завод»

Крім цього, місцями переддипломної практики можуть бути малі підприємства, спільні підприємства, науково-дослідні організації та інші організації, узгоджені з профільною кафедрою.

Індивідуальне завдання на період переддипломної практики складається керівником практики від університету у відповідності до теми дипломної роботи, визначаються такі примірні завдання:

ознайомитись з нормативно-правовими акти, методичними матеріалами з питань охорони праці та основними технологічними процесами на підприємства; вивчити організацію роботи з охорони праці підприємства; ознайомитись з функціями головних спеціалістів за напрямком діяльності з охорони праці; вивчити психофізіологічні вимоги до працівників виходячи з категорії важкості робіт; ознайомитись з організацію і управління виробництва, соціально-економічні методи охорони праці; ознайомитись з правилами і засобами контролю відповідності технічного стану устаткування вимогам безпечного ведення робіт; ознайомитись з методами вивчення умов праці на робочих місцях; ознайомитися з порядком і видами звітності по охороні праці на підприємстві; ознайомитися з аналізом рівня виробничого травматизму, веденням документації по розслідуванню і обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві; ознайомитися з видами засобів колективного і індивідуального захисту працюючих, що використовують на підприємств, і порядком їх застосування; навчитись оформляти приписи на усунення наявних недоліків при виконанні робіт та експлуатації устаткування підвищеної небезпеки, а також вести журнали: реєстрації інструкцій з охорони праці; обліку видачі інструкцій з охорони праці; реєстрацій проведення інструктажів з охорони праці на робочому місці; реєстрації нарядів-допусків, які видаються на підприємстві; розробляти проекти наказів та розпоряджень з охорони праці, щодо усунення недоліків та притягнення до відповідальності порушників.

Керівник практики узгоджує зі здобувачем вищої освіти графік виконання етапів практичної підготовки. Під час переддипломної практики для здобувачів вищої освіти провідними фахівцями підприємства, організовують аудиторні заняття (лекції, семінари) за напрямком їх підготовки з урахування особливостей підприємства. Здобувачі вищої освіти беруть участь у екскурсіях на підприємствах м. Харкова: АТ «Українські енергетичні машини, ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» та АТ «Харківський тракторний завод», ознайомлюються з інфраструктурою підприємств, та приймають участь у роботі структурних підрозділів (відділ, груп) з охорони праці підприємств.

Навчальний матеріал доступні здобувачам через: електронний репозитарії Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (eNTUKhPIIR) ISSN 2409-5982 та сайді кафедри безпека праці та навколишнього середовища (Навчально-методичний комплекс дисциплін бакалавр - переддипломна практика).

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Лекції проводяться провідними фахівцями відповідного підприємства за профілем підготовки здобувача вищої освіти: 263 - цивільна безпека

Теми практичних занять

Практичні заняття виконуються у відповідності до індивідуальних завдань на період переддипломної практики.

Теми лабораторних робіт

Заповнюється за наявності в плані лабораторних занять.

Самостійна робота

Самостійна робота здобувача вищої освіти розподіляється: робота із забезпеченню аудиторних занять, на підприємстві – вивчення обов'язкової та додаткової літератури, матеріалів лекцій, електронних матеріалів за темами лекцій, рішення заданих завдань, підготовка до поточного контролю; підготовка до задачі модулів та екзаменів. Всі форми самостійної роботи направлені на поглиблення і закріплення знань здобувача вищої освіти. Вона забезпечується системою

навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни : підручник, навчальні та методичні посібники, конспекти лекцій, практикум.
Курс передбачає виконання індивідуального завдання: звіту за результатами проведеної переддипломної практики (за варіантами виконання індивідуального).

Література та навчальні матеріали

Основна література

Основи професійної безпеки та здоров'я людини: Підручник / За ред. проф. В. В. Березуцького. – Х.: ФОП Панов А.М., 2018. – 553 с.. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/37199>

Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посібник для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека», освітня програма «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М. 2020. 424 с.

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41884>

Управління охороною праці : навчальний посібник для студентів спеціальності – «Цивільна безпека», освітньої програми «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М., 2021. 412 с <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/54108>

4. Практикум «Управління і соціально-економічні основи охорони праці»/ В. Ф. Райко, Є. О. Семенов, О.Г. Янчик, О.І.Льїнська. – НТУ «ХПІ»; Х. : Планета-Принт, 2019. – 240 с.;

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/51680>

Безпека праці в професійній діяльності. Частина II. Забезпечення техногенної безпеки та безпечних умов праці О.Г. Янчик, В. Ф.,Райко , Ю.А., Петренко та інші /Навч. посіб./ – НТУ «ХПІ», Харків : 2020. – 316 с; <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/47119>

1. Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посібник для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека», освітня програма «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М. 2020. 424 с. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41884>

Додаткова література

1. Організація електробезпеки в професійній діяльності: навч. посіб. для студентів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів із спеціальності 263 – Цивільна безпека / О. Г. Янчик, В. Ф. Райко, Н. Д. Устинова, С. В. Котлярова, О. І. Льїнська – Харків: НТУ «ХПІ», 2022. – 304 с.

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/55725>

2. Запобігання аварій на виробництві : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня із спеціальності 263 – Цивільна безпека / Янчик О.Г., Богатов О. І., Льїнська О. І., Толстоусова О. В.,– Харків: НТУ «ХПІ», 2022. – 180 с.

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/55980>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Оцінка результатів переддипломна практики складається:

- повнота і якість виконання індивідуального завдання (20 балів);
- відгук керівника практики від підприємства (30 балів);
- відгук керівника практики від університету (30 балів);
- захист звіту результатів практики (комісія від кафедри) (20 балів).

Розподіл балів для оцінювання успішності здобувача вищої освіти для залік відповідно до шкали оцінювання

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Вячеслав БЕРЕЗУЦЬКИЙ

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Людмила ВАСЬКОВЕЦЬ